

ACCIONS A L'ABAST DE LA TEUA MÀ

- Analitza l'ús inconscient que fas del llenguatge per a transformar-lo en un ús conscient. Recorda que el sistema lingüístic no és sexista en si mateix, però sí els usos socials que en fem.

- Integra l'ús igualitari del llenguatge en qualsevol de les seues manifestacions (escrit, oral i visual).

- Fomenta les interpretacions igualitàries en tots els textos i imatges que depenguen de tu: sempre tindran més qualitat.

Com pots fer-ho

- Parant atenció en el fet que el gènere gramatical masculí no siga utilitzat amb un valor universal o genèric. Per exemple, parlant de «la humanitat» en compte de «els hòmens» quan ens referim a la totalitat d'hòmens i de dones.

- Tenint cura de no restar importància o valor a les característiques i/o comportaments atribuïts tradicionalment a les dones. Per exemple, evita expressions del tipus «marujeo», «ser una maria», etc.

- Procurant de no ocultar o invisibilitzar les dones en l'ús del llenguatge. Per exemple, evita expressions com «la història de l'home».

- Valorant convenientment l'ús de metàfores, frases fetes o refranys que puguen resultar denigrants o discriminatoris, o fins i tot acudits, encara que formen part del costum popular i puguem suposar que atrauran el públic lector o televident. Per exemple, «ser la reina de la casa», «la dona i l'hort, un sol amo».

- Eliminant expressions i imatges sexistes.

- Utilitzant exemplificacions sobre diferents papers i característiques de dones i hòmens no convencionals.

- Utilitzant exemples que permeten donar valor per igual a allò que tradicionalment fan les dones i els hòmens.

- Procurant utilitzar una quantitat igualitària de personatges femenins i masculins.

- Mostrant una realitat canviant cap a models igualitaris basats en la corresponsabilitat domèstica i social.

¿QUÈ ÉS LA REGLA D'INVERSIÓ?

La regla d'inversió consisteix a substituir la paraula d'un determinat gènere per l'altre gènere: si la segona frase és ofensiva, discrimina, subordina, exclou o fa invisible un dels dos sexes, de segur que la primera també ho és.

Fixa't en l'exemple:

- *Només els socis poden fer servir les instal·lacions del club de tennis.*

Si fem la inversa, quedarà així:

- *Només les sòcies poden fer servir les instal·lacions del club de tennis.*

Tal com estan redactades, les dues oracions mostren sexisme lingüístic i sexisme social. En el primer cas, s'utilitza el masculí com a genèric i s'amaga la realitat que les dones també participen en la vida del club; al seu torn, la segona pot resultar ofensiva per als hòmens, que s'hi veuen exclosos.

Per tant, la lògica ens porta a fer ús d'una fórmula inclusiva que faça visible la realitat del nostre món actual, en el qual participen per igual les dones i els hòmens. Hi ha motius de pes, doncs, per a adaptar el llenguatge a la realitat: de la mateixa manera que la societat ha anat canviant i la llengua ha referit tals evolucions, el nostre moment actual no pot ser diferent.

- *Només les persones sòcies poden fer servir les instal·lacions del club de tennis.*

INDICADORS PER A DETECTAR EL SEXISME EN UNA IMATGE

Són imatges sexistes aquelles que:

- Fan invisibles les dones sota el genèric masculí.
- Exclouen, discriminen, parodien o agredeixen les dones.
- Utilitzen missatges masculistes.
- Tracten les dones com a éssers dependents dels hòmens.
- Transmeten la idea que les dones han de ser mantingudes pels hòmens.
- Identifiquen les dones sols com a mestresses de casa i mares.
- Transmeten la idea que les tasques domèstiques són exclusives de les dones.
- Transmeten rols i estereotips de gènere.
- Obliden els valors intel·lectuals de les dones i tan sols en realcen el físic.
- Presenten les dones com a mers objectes eròtics i sexuals.
- Hi apareixen les dones en professions, treballs o posicions de menor rellevància que els hòmens.

ABORDEM MILLOR LES SITUACIONS INFORMATIVES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE*

Per a elaborar una bona notícia, segueix les recomanacions següents:

1. Situa la violència domèstica en el marc dels drets humans.
2. Evita presentar la notícia desconnectada d'altres similars.
3. No caigues en estereotips, prejudicis o tòpics per a explicar la violència de gènere.
4. Investiga també el que no es veu.
5. Distingeix clarament entre víctima i agressor.
6. Tracta de crear opinió i d'influir en la societat.
7. No et recrees en el sensacionalisme.
8. Transmet l'existència de suport social a les víctimes.
9. Contrasta la informació amb diverses fonts informatives.
10. Dóna també informació útil i complementària.
11. Defén la conveniència d'utilitzar l'expressió «violència de gènere».
12. Assegura que la violència contra les dones és una violència ideològica, exercida pels hòmens que les consideren un objecte de la seua propietat.
13. Respecta el dret de les persones individuals o jurídiques a no facilitar informació ni respondre preguntes.
14. Considera important el valor de les dones que denuncien maltractes per a no caure en la victimització. No crees tampoc falses il·lusions.
15. Identifica els agressors.
16. No consideres la violència de gènere privativa d'un grup social, ètnic, cultural o econòmic.
17. Treballa perquè la violència de gènere ocupe llocs destacats en els nostres mitjans.
18. Utilitza els testimonis de terceres persones (veïnat o familiars) només si aporten dades concretes sobre el cas i mai amb l'únic objectiu d'allargar les cròniques.
19. Renuncia en debats, seccions i programes d'opinió a convidar persones que no rebutgen nítidament la violència de gènere.

* Adaptació de la publicació *Notícies amb llaç blanc. Manual per a periodistes sobre la violència domèstica* (Unió de Periodistes Valencians, 2002).

